

ἡ μαρνανθεῖσα φιλολογία νὰ ἀναβλαστάνη, πολλοὶ δὲ λόγιοι τοῦ Ἐθνους ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐπανακάμπτοντες καὶ ἀναζωπυρήσαντες παρὰ τῷ φιλομαθεῖ ἔθνει ἐν ταῖς ἰδρυθείσαις Σχολαῖς τὸ ζώπυρον τῆς παιδείας ¹, διέσωσαν τὴν γλῶσσαν, ἐνέσπειραν εὐγενῆ αἰσθήματα εἰς τὰς καρδίας, διέδωκαν καὶ οὕτω προήγαγον τὰ φῶτα ἐν τε τῇ Μητροπόλει καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις, ὥστε ἦν ἀδύνατον νὰ σθεσθῶσι πλέον. « Τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος (καὶ οὕτω διακεκμημένης), λέγει ἡ σάλπιγξ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ὁ διδάσκαλος Κωνσταντῖνος ὁ Οἰκονόμος ², δὲν ἔπαυσεν ἐκφέρειν ὡς ἀραιάς τινας ἐπιφυλλίδας καὶ ἄνθη μικρὰ, πεπαιδευμένους Ἕλληνας, οἵτινες διετήρησαν ἀδιάκοπον τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς παιδείας τὴν συνέχειαν, θεραπεύοντες ὅσον ἠδύναντο τοῦ ἔθνους τὴν δυστυχίαν, ὡς φανήσεται ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, ὅταν συγγραφῇ ὑπ' ἀνδρὸς Ἕλληνος καταγράφοντος ἐπιμελῶς ὅλων τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν γενομένων συγγραφέων τὰ ἑλληνικὰ συντάγματα καὶ τυπωμένα καὶ ἀτύπωτα. »

3) Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχικὴ (Μεγάλῃ τοῦ Γένους) Σχολὴ καὶ αἱ δευτερεύουσαι.

Μετὰ τὸ ναυάγιον ἐν ἀκαρεῖ πάντων ὡς εἶπεν τῶν ἀγαθῶν μόλις ἐν Κωνσταντινουπόλει μικρὸν τι ζώπυρον παιδείας ἐν τῇ Πατριαρχικῇ καλουμένῃ Σχολῇ περισώθη (καὶ τοῦτο χάρις τοῖς βασιενδύταις, λέγει ὁ σοφὸς τῆς Κωνσταντινάδος συγγραφεὺς) ³. Ταύτης ὁμοίως οἱ προϊστάμενοι μετὰ τὴν εἰς τὸ πῦρ πάνδημον παράδοσιν τῶν τοῦ Πλήθωνος ὑπὲρ Πλάτωνος ὑπὸ Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ἦσαν σχεδὸν πάντες Περιπατητικοί. Τῆς γεραρᾶς ταύτης Σχολῆς, τῆς τε

(1) Περί τῆς φιλομαθείας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς λίαν πρωΐμου χάριν σπουδῆς μεταβάσεως εἰς Ἰταλίαν καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην ὄρα Turcograec. σελ. 495.

(2) Περί τῆς γνησίας προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης σελ. 520. πρβλ. (Ν. Μαυροκορδάτου) Φιλοθέου Πάρεργα σελ. 17. 51.

(3) Κωνσταντινάδος σελ. 112 τῆς ἀ ἐκδ.

